

AKuFF Hírmondó

Arbeitskreis ungarndeutscher Familienforscher
Magyarországi Németek Családfakutató Egyesülete
German Family Tree Researchers' Society in Hungary

III. évfolyam, 11. szám

2007. november 17.

Tartalom

Az elnök előszava	2
Fellegi Mihály-Sebestyén Istvánné: Kutatás a Würzburgi Püspöki Levéltárban	3
Lévay Béla: Szentek az őseim között???	6
Dr. Pencz Kornél: Régi német családok Baján 2. rész: A Heinrich és Krappel családok	10
Franziska Milbich-Münzer: Rövid családtörténeti adalékok a Budai Hegyvidék házneveinek kutatásához	15
Varga István: A soroksári anyakönyvekben szereplő Princz család adatai / Stefan Varga: Die Daten der Familie Princz in den Matrikeln von Schorokschar	18
Gungl István: Históriás szilánkok 1. rész	36

**Magyarországi Németek
Családfakutató Egyesülete -
AKuFF**

Alapítva: 2000

Postacím: 6500 Baja, Petőfi S. u. 56., Tel.: 06 20 32 66 397,

E-Mail: kornelpencz@gmx.net

Az elnök előszava

Sikerült! Minden nehézség ellenére újra itt a lapunk! Köszönöm azoknak, akik az AKuFF Hírmondó első tíz számának szerkesztésében segítettek, és örülünk, hogy egy új tagunk már készen áll arra, hogy, átvegye a szerkesztési munkákat.

Megint szép lett ez az újság, de hiányoznak a bemutatkozások. Ha e lap szerzőinek a listájára nézek, csupa ismert nevet látok, olyanokét, akik már többször írtak (hálás köszönet érte!) ezért még mindig érvényes: csak egy maroknyi ember. Kíváncsiak vagyunk azokra is, akik eddig nem írtak a Hírmondónak, mit kutatnak, hogy kutatnak – vagy mire kíváncsiak? Közöleg a tél, a legjobb időszak arra, hogy a jó meleg szobában az asztalnál egy jó cikket írjanak számunkra – a tagjaink számára!

Ebben a számban van egy kicsi – de ideiglenes – változás. Mivel Varga úr cikke adathalmazokból áll, gyakorlatias okokból úgy döntöttünk, hogy ez az írás csak a magyar nyelvű részben jelenik meg. A kis mű magyarul íródott, ezért a magyar nyelvű fogalmakat németül is melléírtuk. Ezzel a német nyelvű olvasóinktól nem vettük el e cikk tanulmányozásának lehetőségét, a magyar nyelvű olvasóink pedig együtt látják a német és magyar szöveget, megismerhetnek néhány kifejezést németül, ami egy családfakutatónak nem haszontalan. Ezen túlmenően a német részre tettük csak az új tagok jegyzékét és néhány más közleményt, hogy a két rész ne legyen aránytalan hosszúságú egymáshoz képest. Forgassák tehát a német nyelvű részt is!

Abban a reményben, hogy az ezévi utolsó találkozónk, mint általában mindig, sikeres lesz, kívánok minden tagunknak a tavaszig tartó hosszabb szünetig sikeres kutatásokat és remélem, hogy a tél folyamán az AKuFF Hírmondó tanulmányozására is találnak időt.

Dr. Pencz Kornél

**A következő találkozó várható helyszíne és időpontja:
Bonyhád, 2008. március 22.**

Fellegi Mihály-Sebestyén Istvänné: Kutatás a Würzburgi Püspöki Levéltárban

Magyarországi kutatásunk területe elsősorban a Dunakanyar németek lakta településeire korlátozódik, amelyek név szerint a következők: *Dunabogdány, Kismaros, Nagymaros és Zebegény*. Őseink nagyobb többsége olyan német régiókból érkezett, amelyek anyakönyveiről a későbbiek folyamán nem készültek mormon mikrofilmek. Ezek Alsó-Frankónia részei, név szerint: *Aschaffenburg, Main-Spessart, Miltenberg és Landkreis Würzburg*. A kutatás egyetlen lehetősége a Würzburgi Püspöki Levéltár, ahol több mint 500 település katolikus anyakönyve megtalálható. Kutatásunk nem csak saját őseinkre korlátozódik, számunkra rendkívül fontos az említett települések egyéb német bevándorlóinak származási helye is. Az első lépésben az adatgyűjtés volt a legnagyobb kihívás, hiszen **több mint száz** német család adatait kellett kigyűjtenünk. Ez a későbbiek folyamán nem bizonyult feleslegesnek, mert számos német család eredetét sikerült feltárnunk.

Würzburgba 2007.03.11-én utaztunk, ahol közel két hetet töltöttünk. A levéltár két éve költözött egy új reprezentatív épületbe a Domerschulstraße 17-be. A kutatóterem tágas, igen jól felszerelt, a filmek kiszolgálása rugalmas és gyors volt. A levéltár dolgozói példamutató segítőkészséget tanúsítottak. A kutatóteremben kb. 20 korszerű mikrofilmolvasó készülék található. Meglepő volt számunkra a készülékek alacsony kihasználtsága, mivel igen ritkán dolgozott egyszerre több mint 7-8 személy a teremben.

Az anyakönyvek nem a megszokott tekercesek vannak, hanem az ún. fich-éken, amelyek kb. 12 x 8 cm-es filmlemezek. Ezek maximum 35 anyakönyvi oldal pár található. Az anyakönyvek többségükben jól olvashatók és jól értelmezhetőek, latinul íródtak. Névregiszterrel majdnem minden település anyakönyve rendelkezik, ez nagyban megkönnyíti a keresést. A megtalált bejegyzésekről kópiákat készítettünk, önkiszolgálással. A levéltári költségek a következőképpen alakultak:

Levéltár használati díj naponta: 5,00 € /2 plébánia. Minden további plébánia 1,50 €, mikrofilme nyomtatás, önkiszolgálással 0,75 €, hitelesítve 5,00 €.

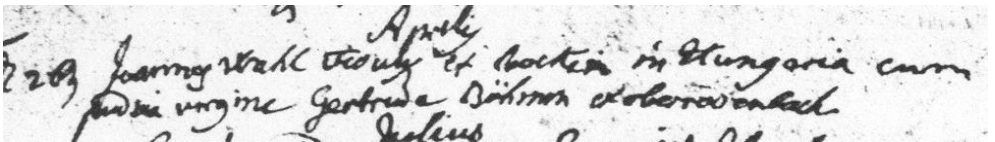
Az alábbiakban közlésezünk néhány rendkívül érdekes adatot és bejegyzést a fellelt bevándorlókról.

Johann Wahl

Az *alzenai* anyakönyvek szerint 1704.03.13-án született Johann, aki gyermeke **Johann Wahl** péknek és **Barbarának**. Johann Wahl 19 évesen, 1723-ban *Bogdányban* találjuk. Házasságot köt 1724.07.23-án Dunabogdányban (Bogdan) felesége **Catharina Läubig**. Catharina haláláig kilenc gyermekük születik. A dunabogdányi anyakönyvek szerint Catharina Wahl elhunyt 1744.01.20-án.

Az alzenai házassági anyakönyvekben a következőt találtuk: 1744.04.26-án házasságot köt Johann Wahl „**viduus ex Boctan in Hungaria cum Gertrud Böhm virgine ex Oberrodenbach**”. Az igazi meglepetés már a hazaérkezésünk után ért bennünket, mikor megtaláltuk a bogdányi anyakönyvekben az 1749-ben keresztszülőként bejegyzett Johann Wahl és Gertrud feleségét. Gertrud 1768-ban, férje Johann Wahl 1783-ban hunyt el Dunabogdányban.

Elgondolkodtató, mennyire nem volt probléma hazalátogatni a szülőföldre, amit 900 km távolság választott el az új hazától. 1744-ben szülei már nem voltak életben, de testvérei közül **Margareth Wahl** igen, aki nem más, mint barátunk **Hans Ritter** neves Alzenau-kutató őse. Adatainkat Hans Ritter úrral megosztottuk és egyeztettük.

A mellékleten az özvegy Johann Wahl második házasságának bejegyzése látható Alzenauban

Mömbris

A *mömbrisi* anyakönyvekben az igen lelkiismeretes korabeli lelkész 1721-től bejegyezte Magyarországra kivándorló híveit.

Melléklet az anyakönyvből, melyben beszámol a „innumerabilis” megszámlálhatatlanul sok Magyarországra kivándorló családról.

A felsorolásban első az 1721 márciusában *Strötzbach*ból kivándorló **Simon Philip** és felesége **Catharina**, akik eladták minden vagyonukat és hét gyermekükkel Magyarországra indultak.

Cum ex dolo Germani **NB** **Bianum** merabily fere familia anis i re. et
 sequentibus in Hungariam profugerentur etc. etc.
 a Martio 1721 in Hungariam profectus est venditq; bonis omnibus
 habitibus in Strötzbach habitus **Simon philip** et **Catharina** conjux
 et incola Strötzbachensis cum 7. filijs suis.

Nikolaus Simon

Az alábbi bejegyzés **Nikolaus Simon mömbrisi** lakos és felesége **Anna Eva Wiessel rappachi** lakos kivándorló tragédiáját írja le, mely szerint Anna Evát a bajorországi Dunán érte a halál. Vajon ki vitte vissza a hírt *Mömbris*be a történetekről?

Nicolaus Simon Chajkiai Simon p.m. olim incola Mömbrisi filius
 cum conjuge Anna Eva Joannij Wiessel p.m. olim incola
 Zabacensis filia, uxore prolibus, ex Mömbri. AB. uxor
 Anna Eva in Danubio in Superiore Bavaria in rivi
 mortua est.

Utunk nagyon kellemes, kutatásunk szempontjából igen eredményes volt, melynek megszervezésében sok segítséget kaptunk Amrein Ilona kutatótársunktól, Klaus Werner Simon schimborni kutatótól valamint Pataki László barátunktól. Köszönjük Nekik!

Lévay Béla: Szentek az őseim között???

Bemutakozó írásomban (AKuFF Hírmondó, II. évf., 5. szám) részletesen elmeséltem, milyen buktatókon keresztül sikerült bácskai sváb származású **ORIOLD(D) Katalin** nagyanyám családjának eredetét kikutatnom.

A szálak a Szárvidéken (Saarland/Németország) található *Ballweiler* faluba vezettek, ahol 1742.05.01-ben született az az **ORIOLD Christoph**, aki 1764.06.15-én Bécsből indult a Bácskába (*Apatinba*) első feleségével (I. ∞ *Ballweiler/Saarland*, 1764.03.15., **MALINGE** Elisabeth, * *Ommersheim/Saarland*, 1741.05.15.; † *Hódság*, 1774.08.22.), és akinek apja **ORIOLD Heinrich** (* ?, 1712.; † *Hódság*, 1784.10.17.; ∞ ?, **ALBERT Anna Maria**) szintén követte fiát.

A szárvidéki Ballweilertől való származás megmagyarázta a német anyanyelvű család nevének franciás hangzását is, hiszen a Szárvidéknek akkoriban biztosan vegyes francia-német lakossága volt.

Jóleső érzéssel nyugtáztam, hogy ezzel végleg lezártam családfakutatási munkám egy fejezetét, mert eljutottam addig a pontig, ameddig a család ezen ágának kutatása során egyáltalán el lehet jutni. Úgy látszik azonban, naiv dolog volt azt hinnem, hogy a családfakutatást akármilyen irányban is véglegesen le lehet zárni. Váratlanul mindig felbukkanhat valami új információ, amely új megvilágításba helyezheti az addig kialakult képet, és új kérdéseket vethet fel. Velem is ez történt.

Kíváncsi lettem ugyanis, hogy hol is van ez a szárvidéki Ballweiler helység, és mit lehet tudni a múltjáról, illetve a jelenéről. Személyes látogatást is tervbe vettem, de ennek előkészítésére is előzetesen részletesebben akartam tájékozódni.

Rákattintottam hát az Interneten a Ballweiler névre, és meglepetten tapasztaltam, hogy ennek a viszonylag kicsi, kb. 1000 lakosú településnek is van honlapja, méghozzá meglepően informatív (<http://www.ballweiler.de/>). Megtudható például, hogy a helységet a Harmincéves Háború végén, 1648-ban mindössze 5 fő lakta, akik név szerint ismertek. A lakosok száma 1698-ra is csupán 51 főre nőtt. Ebből aztán arra következtettem, hogy Oriold(d) őseim családja is a Ballweilert újratelepítő bevándorlók közé tartozhatott. De vajon honnan érkeztek oda? Erre választ találni, első látásra, nem volt nagy esélyem. De jött a nem várt új információ!

Egyik belga unokatestvérem küldött egy meglepő fotót barcelonai kirándulásukról, amelyen az egyik tér névtábláján ez a felirat áll: "PLAÇA DE SANT JOSEP ORIOL". Nocsak! Felbukkant egy Oriol(d) ős Katalóniából? Méghozzá egy igazi szent! Ezzel talán nyomára bukkantunk az Oriol(d)ok eredeti származási helyének!

Lásd, mi is volt ez a **Szent Oriol** őseim? A következőket lehet megtudni róla az Interneten található Katolikus Enciklopédiából (<http://www.newadvent.org/cathen/11316a.htm>): „Barcelona Csodatevőjének” nevezik, aki 1650.11.23-án született *Barcelonában*, a Barcelonai Egyetemen tanult, 1684.08.01-én a teológia doktora lett, 1676.05.30-án szentelték pappá. Az Isten profetikus és csodatevő erővel ruházta fel. A haldoklók, a vakok, a süketnémák, a bénák és a szélütöttek azonnal meggyógyultak általa. 1702.03.23-án halt meg Barcelonában. VII. Pius pápa 1806.09.05-én boldoggá avatta; X. Pius pápa pedig 1909.05.20-án szentté avatta. Egyházi ünnepe március 23-án van.

Nem zárható ki tehát, hogy Oriol(d) őseim gyökerei valahova a *Katalánföldre* nyúlnak vissza, ahonnan a 17. és 18. század fordulóján vándoroltak át az elnéptelenedett Saarvidékre, majd tovább a szintén elnéptelenedett Magyarországra. Készülődhetnek egy barcelonai látogatásra is!

Található még egy, nem is oly régen szentté avatott ősöm is, anyám, **szentmiklósi és óvári PONGRÁCZ Katalin** felmenői között.

II. János Pál pápa 1995.07.02-án avatta szentté Kassán a három kassai vértanút **PONGRÁCZ Istvánt, Grodziecki Menyhértet és Körösi Márkot**. Pongrácz Istvánról a következőket lehet megtudni a Jezsuita Rend honlapjáról (<http://regi.jezsuita.hu/rend/sz0907kassai.htm>):

„István az ősi **szentmiklósi és óvári Pongrácz** család sarja, amely család már a 13. században szerepet játszott az akkori Észak-Magyarország történetében. 1582-ben született az erdélyi *Alvincen*. Középfokú tanulmányait *Kolozsvárott* végezte a jezsuiták kollégiumában. Ő 1602-ben lép be a *brünni* jezsuita noviciátusba, ... *Klagenfurt, Laibach* (Ljubljana) és *Graz* a következő állomás. 1615-ben kerül *Homonnára* a jézustársasági kollégium tanárának és hitszónoknak. *Kassára* őt is 1618-ban küldik, nemcsak a helyőrség magyar ajkú katonái, hanem a csekély számú katolikus egyházközség lelkipásztoraül. Odajöttét már megelőzte híre: homonnai működése annyira sikeres volt, hogy **Alvinczi Péter**, Kálvin híveinek híres kassai prédikátora felpanaszolta, hogy „amíg ez az egy jezsuita él, addig felekezetünk nem remélhet nyugtot”. **Bethlen Gábor** erdélyi fejedelem támadása 1619 augusztusában *Sárosban* találta Pongráczot, ahonnan késedelem nélkül *Kassára* sietett. ...

Midőn **Rákóczi** (a későbbi I. Rákóczi György fejedelem, L.B.) hajdúi szeptember 3-án a város falai alá érkeztek, **Dóczy András** császári főkapitány kevés katonájával kilátástalannak látja a harcot, tekintettel a város protestáns vezetőségére. Másnap létrejön a város átadásáról szóló szerződés, amelynek kikötése, hogy senkinek, a katolikus híveknek és papoknak sem esik bántódása. Szeptember 5-én bevonulnak a hajdúk a városba, és tüstént felrúgják a megállapodást: Dóczyt bilincsbe verik, s elhurcolják Erdélybe. Rákóczi azt is meghagyja, hogy a három papot tartsák szigorú házi őrizetben. Kétnapi éheztetés után megpróbálják hittagadásra bírni őket. Az első sikertelen kísérlet után 7-én éjfél tájban ismét rájuk törnek, és válogatott kínzások után Márkot és Menyhértet lefejezik, Istvánt pedig halottnak véelve egy közeli szennygödörbe vetik, s mellé dobják a másik két vértanú testét is.

Elvonulásuk után **Eperjessy István**, a három pap házi kápolnájának sekrestyése, István atya nyöszörgésére lesz figyelmes. De nem tud rajta segíteni, mert maga sem meri elhagyni a házat, és **Hoffmann** tanácsos, akihez Pongrácz atya tanácsára fordulnia kellene, szintén áldozatul esett a martalócok kegyetlenségének. Így húszórás kínlődás után István atya is meghalt...”

Szent Pongáczt István

A kassai vértanúk boldoggá avatási eljárását még 1628-ban indította el **Pázmány** bíboros, de az csak 1905-ben vezetett sikerre, amikor **Szent X. Pius pápa** január 15-én népes magyar küldöttség jelenlétében engedélyezte nyilvános tiszteletüket.

Hát, ami azt illeti, ez igazán horrorisztikus történet. De hasonlóan kegyetlen dolog volt a protestáns prédikátorok gályarabságra ítélése is a katolikusok részéről. Ez utóbbiért **II. János Pál pápa** tudtommal bocsánatot is kért.

Kérjük kedves kutatótársainkat, illetve mindazokat, akik lapunkat olvassák, küldjék el szakmai cikkeiket a Szerkesztőségbe, hogy azokat folyamatosan megjelentethessük! Munkánkat megkönnyítik, ha írásaikat elektronikus formában, esetleg németül és magyarul is eljuttatják.

Mail: amrein.ilona@freemail.hu (Amrein Ilona)

Cím: 7695 Mecseknádasd, Kossuth L. u. 53.

Dr. Pencz Kornél: Régi német családok Baján

2. rész

A Heinrich és Krappel családok

Ebben a folytatásban két olyan bajai német családdal foglalkozok, akik magyar nemességet kaptak és az egyiknek egy tagja a magyar történelemben fontos szerepet játszott.

A Heinrich-Imrédy család

Csak kevesen tudják, hogy Magyarország egykori, 1938-39 évekbeli miniszterelnöke, **vitéz Imrédy Béla** német, még hozzá *bajai* gyökerekkel rendelkezett. Én magam is meglepődtem, amikor annak idején olvastam **Paul Flach** egyik művében, hogy a miniszterelnök a dédapja bajai sírját rendszeresen látogatta. Innen jött az ötlet, hogy egy kicsit utánanézzek ennek a családnak.

Egy **Heinrich** család volt már Baja környékén a XVIII. század második felében is, akik a *pfalzi Rodalbenből Csátaljára* érkeztek. Ez a család egészen az elűzetésig virágzott a faluban, de a tárgyalt bajai Heinrich családhoz nincs közük.

A bajai nemzetség magyarországi bevándorló őse **Johann Heinrich** volt, Johann fia. Ő a *mosoni Eszterházy* uradalom provizoraként érkezett *Württemberg*ből Magyarországra. *Székesfehérváron* halt meg 1787. május 8-án. Mindkét felesége német volt, az első **Maria Stadtler**, a második **Anna Cauthner**.

A második házasságából származó fia, **Johann Heinrich** volt az, aki a *Bácskába* jött, mivel a **Piukovics, Tomcsányi, Vojnits és Szalmássy** (eredetileg **Strohmayer**, óbecsei postamester) családokkal együtt megvásárolta *Ómoravica* (később *Bácskossuthfalva*, ma *Stara Moravica*, Szerbia) községet a kincstártól, mely így e családok közbirtoka lett. Az 1826-os kataszteriális összeírás szerint Heinrich, Szalmássy és Tomcsányi családok együttesen 2397 hold földbirtokkal rendelkeztek.

Johann Heinrich fia, egyben Imrédy Béla dédapja, **Franz Heinrich** (született 1779. május 3-án Székesfehérvárott) *Baján* házasodott 1810. augusztus 19-én.

Felesége, **Elisabeth Ettlínger** 1792. február 25-én született **Johann Georg** és **Anna Maria** lányaként. A szülei 1788. február 3-án házasodtak össze Baján, az asszony született **Szoffron** lány volt, ami eredetileg bizonynal **Schoffron** volt, mivel 1776. november 6-án egy **Johann Schoffron** elvett egy **Elisabeth Pengertet**. Ő vélhetően Anna egy testvére lehetett, hiszen még nőtlen volt.

A **Schoffron** testvérek lehetséges szüleit nem találtam, maga a név meglehetősen ritka Magyarországon, csak a Szeben vármegyei *Péterfalván* – ami egy túlnyomórészt szász település volt – találtam 1891-ben ilyen nevű embert a kereskedők és iparosok 1891-es jegyzékében. Hogy a család valóban erdélyi szász volt, vagy csupán véletlen, hogy ott is volt egy Schoffron, nem tudom.

Az **Ettlínger** család is új volt a városban, mivel 1788-nál korábban nem leltem sem a házasságkötésüket, sem kereszteléseket az anyakönyvekben. Egy évvel Johann Georg Ettlínger esküvője után egy **Matthias Ettlínger** elvette **Anna Schellert**. A két fiatalember újonnan bevándorolt testvérpár lehetett. Matthias száraz- vagy lovasmalom tulajdonos volt.

Franz **Heinrich** testvére, **Alois** is német nőt vett el, **Rosina Knotzot** *Pesten*, 1811-ben.

Johann Heinrich két fia, Alois, pesti polgár és Franz, bajai polgár, valamint Alois gyermekei Alois, Karl, Johann, Ferdinand, Alexander és Maria, továbbá Franznak, Johann, Karl, Ignatz, Franz, Leopold és Josef nevű gyermekei részére I. Ferenc király 1827. június 1. napján magyar nemességet adományozott és megkapták az ómoraviczai előnevet.

Franz Heinrich 1845. június 3-án Bécsben engedélyt nyert, hogy családnevét **Imrédyre** változtassa (nem tudni, miért éppen Imrédy lett a neve, bár volt egy Imréd nevű község Zólyom vármegyében, de azt 1899 előtt Jabrikónak hívták és a családnak semmi köze nem volt oda).

Franz Heinrich, 1808-ban a Kéményseprő utca és a Gyász utca (ma Petőfi és Batthyányi utcák) sarkán álló hatalmas, egész a Rókus utca sarkáig nyúló telken álló házban lakott. Ma több ház is van ott, tulajdonképpen a Batthyányi utca teljes jobboldali szakasza ez a Rókus temető irányába menve.

Leopold Anton Heinrich, a későbbi miniszterelnök, Imrédy Béla nagyapja 1818. október 9-én lett Baján keresztelve.

A Heinrich család története Baján, egyúttal a német ősökhöz való hűségük ezzel véget ért.

Franz ugyan 1860. szeptember 4-én még Baján halt meg, de gyermekei elköltöztek a városból és magyar nemes asszonyokat vettek el.

Megpróbáltam megtalálni a Rókus temetőben a sírját, de a temető legújabb nyilvántartásában nem szerepel, holott minden név, ami a sírokon szerepel, kikereshető. Meglepő, hogy egy ilyen jómódú família sírja eltűnt, Flach szerint a sír valahol a kápolna közelében volt, ahol a város legelőkelőbbjeinek sírjai találhatóak.

Leopoldon, avagy már inkább Lipóton kívül Franznak még egy fia nőtt fel, aki azonban 1867. október 21-én, Baján meghalt. Lipót is egy nemes hölgyet, pacséri **Ódry Máriát** vett nőül.

Lipót már aktívan részt vett Magyarország politikai életében, 1848-ban kormány megbízott volt, később jegyző és Pozsonyban élt. **Sárosfai Bittó Júliával** kötött frigyéből született **Imrédy Kálmán**, akinek szeredi **Vajkay Karolinával** való házasságából származik vitéz ómoraviczai **Imrédy Béla**, aki Budapesten, 1891. december 29-én jött világra.

A Krappel-Áldássy család

E cikk címében bajai német családokat említek, de a Krappel család tulajdonképpen csak egy generációt volt bajai lakos.

Ignatz Krappel 1774. augusztus 23-án jelenik meg a Belvárosi Plébánia anyakönyvében, amikor elvette **Eva Honeckert**. A bejegyzésből nem tudunk meg semmi érdemi információt az ifjú pár származásáról. A Honecker család már az 1760-as évektől jelen volt a városban. **Anna Maria Honecker** 1772. május 25-én hozzáment ősmához, **Stefan Taushoz**, így ősanym lett. Ő bizonyára Eva testvére lehetett, de mivel a lányok nem Baján születtek, származásuk ezidáig ismeretlen. Tény, hogy a bajai Honecker család az 1767-68-as egyházi lélekösszeírásba még a Tolna megyei *Lengyel* községben lett feljegyezve, azonban ott semmi genealógiai esemény nem történt velük, így az anyakönyvekben semmit nem találtam róluk. Valószínűleg csak átmenetileg éltek e faluban.

Baján már az 1740-es években volt egy **Krapler** család, amikor 1744-ben egy **Margarethe**, 1742-ben egy **Katharina Krapler** jött a világra. Szüleik **Johann és Katharina** voltak. Bár a név nem teljesen egyezik, egy lehetséges rokonság nem kizárt, ha nem is bizonyítható.

Hogy a **Michel és Agatha Crapel**, akik házasságából 1774. december 29. napján született **Klara, Ignatz**-cal rokonok voltak-e, nem tudom. 1760. július 22-én *Vaskúton* (a falu akkor még Baja filiája volt) született egy **Johann Crabel, Friedrich és Gertrud** fia, az ő esetleges Ignatzhoz fűződő kapcsolatát sem sikerült felfedeznem.

Ignatz Krappel és neje **Eva** házasságából Baján a következő gyermekek születtek::

1775.október 7-én Josef, 1786. október 27-én Elisabeth és Eva (ikrek), 1789. január 18-án Josef, 1790. szeptember 21-én Magdalena, 1793. január 29-én Ignatz Alexander (meghalt: 1793. május 1.) és végül 1798. december 8-án Ignatz Johann Manuel.

Ignatz Krappel kereskedő volt és több háznak tulajdonosa. Így az ő tulajdonában volt három egymás melletti ház a Fő utcán ma Szabadság utca) és a mai Damjanich utca sarkán, a belváros felé tartva jobboldalt, a Perger cukrászda mellett, mai házsámok: 48-52., valamint egy ház egy hatalmas telken a Szent Antal utca és a Szarvas (ma Szarvas Gábor) utca sarkán, továbbá egy csaknem az egész háztömböt felölelő ingatlan a Remény (ma Munkácsy) utcában. Krappel a városi magisztrátusban német szenátor is volt.

Birtoka volt Torontál vármegyében *Szanád* községben is (ma *Sanad*, Szerbia, Bánát)

Ferenc király 1797. június 23-án **Ignatz Krappelnak**, feleségének **Eva Haganak**, lányainak, Elisabethnek és Magdalenának, valamint az elhalt testvére, Josef **Katharina Kordeval** fennált házasságából származó unokaöccsének, **Johannak** nemesi címet adományozott. Egyben a **Krappel** nevet **Áldássyra** változtatták (Szluha).

Hogy Ignatznak a fent említett testvére hol élt, nem tudni, vélhetően Szanádon.

Más források szerint **Johann Ignatznak** az unokája volt, így a „Királyi könyvek 1526-1867„ szerint, valamint Nagy Ivánnál és Kempelennél is.

Az is rejtély, hogy az **Eva Haga** nevű feleség azonos volt-e **Eva Honeckerrel**. Gyanús, hogy az **Eva Honeckerrel** való házasságkötése után csak egy gyermeke született, s további gyermekek tíz év szünet után következtek. Mindenesetre Eva Honecker, valamint az első gyermek, Josef halála Baján nem található. De ha a fentebb említett források helyesek, akkor Johann nem Ignatz Josef nevű testvérének, hanem ilyen nevű fiának a gyermeke volt!

1800. december 1. napján a családnak a „szanádi” előnév lett adományozva.

Azt, hogy milyen gazdag is volt **Ignatz Krappel**, avagy **Áldássy Ignác**, megtudjuk az 1827. évi XVIII. évi, valamint az 1836. évi XXXIX. törvénycikkekből, melyekben a Császári-királyi Ludovika Katonai Akadémia részére adományozók emléké lett megörökítve. Az első esetben 500 forintot, a másodikban 1240 forintot adományozott. Csak összehasonlításképpen: herceg Esterházy 4856 forintot adott.

Nem tudjuk, hogy a bajai **Ignatz Krappel** hol és mikor halt meg. **Áldássy Ignác**, a pesti Arany Sas szálló híres remetéje bizonyára **Johann** fia lehetett. **Johann** 1826-os végrendeletéből ugyanis kiderül, hogy volt egy **Ignác** nevű fia, aki gyermektelen volt. Így **Johann** a vagyonát, ezen belül a pesti háromemeletes (!) házának tízévi jövedelmét lányától származó unokáira hagyta.

Megemlíteném, hogy ezek a bizonyos unokák **Polimberger József** gyermekei voltak, akinek családja ugyancsak német eredetű és nemes volt és *Baja* városához volt némi köze. Így testvére, **György** és felesége, **pacséri Ódry Éva Baján** éltek, csodálatos síremlékreliefjük a Belvárosi Templomban található a bejárat után jobbra. **Polimberger József** és **György** egyik nagynénje, **Erzsébet**, aki 1807. február 17-én 46 évesen halt meg, egy **Heinrich Jakab**tal volt házas. **Heinrich Jakab** és a bajai **Heinrich** család között nem találtam kapcsolatot.

Áldássy Ignác fiatal ember volt, amikor 1838-ban a szállóban két szobát kibérelt és ugyanott halt meg 93 évesen, anélkül, hogy a külvilággal különösebb kapcsolata lett volna!

Sic transit gloria mundi, így múlik el egy gazdag család dicsősége!

Források:

- 1) A bajai Belvárosi Plébánia anyakönyvei
- 2) Paul Flach: Die Hausbesitzer der Stadt Baja um 1803, München 1977
- 3) Kempelen Béla: Magyar nemes családok (Arcanum CD-Rom)
- 4) Nagy Iván: Magyarország családai (Arcanum CD-Rom)
- 5) Borovszky: Magyarország vármegyéi és városai II. (Arcanum CD-Rom)
- 6) Szluha Márton: Bács-Bodrog vármegye nemes családjai (Arcanum CD-Rom)
- 7) N. Kósa Judit: Lelőhely (Az én Budapestem sor.) Városháza kiadó, Budapest 2004
- 8) Corpus Iuris Hungaric
- 9) Tandori D. Egy „örökzöld” *Keller A.: Zöld gyep, zöld asztal (1957)*In: *Beszélő* 03/11
- 10) www.radixindex.com

Franziska Milbich-Münzer: Rövid családtörténeti adalékok a Budai Hegyvidék házneveinek kutatásához

Kérdezték Önök már maguktól, mit jelenthetnek az ún. háznevek, amik sok sváb településen léteztek? Sajnos sokszor már nem lehet tudni, hogyan és miért keletkeztek. Solymáron is voltak ilyen nevek, abból a célból, hogy megkülönböztethetők legyenek az azonos nevű családok, általában azok, amik a faluban régóta honosak és szerteágazóak voltak. A keresztnévek hagyománytiszteelő adása ahhoz vezetett, hogy általában viszonylag kevés névre korlátozódott.

Én is mindig újra és újra átéltem, a családneveimnél hogy csak a ragadványnév által tisztázódott a család azonossága. Volt néhány család, amely egy-egy férfi tagja a **Martin Milbich** nevet viselte. De **Wenzl Martin junior** volt az apám és **senior** a nagyapám.

Nemrégiben felhívtam engem egy **Johann Milbich** nevű úr Bretzfeldeből az eddigi publikációimra hivatkozással. Megállapítottuk, hogy mindkettőnk házneve **Wenzl** volt. Ténylegesen igazolni is tudtuk a rokonságunkat. Dédapám, **Martin 1853**-ban született, Milbich úr nagyapja, **Josef 1864**-ben és testvérek voltak. A háznév itt megkönnyítette a családfakutatást.

Már **Eugen Bonomi**, a Budai Hegyvidék sváb néprajzának az úttörője, foglalkozott e témával. A háborúban megsemmisült az általa készített 1937-es állapotfelmérés. Végeredményben azonban az összegyűjtött adatai a szomszédos *Pesthidegkút/Hidigut* és *Solymár/Schaumar* falvakban szokásos ragadványnevekről megjelenhettek később „**Die Spitznamen von Pesthidegkút und Solymár**“ (Pesthidegkút és Solymár ragadványnevei) című írásában.

Több fajtája volt ezeknek a ragadványneveknek, részben foglalkozásnevek, piszkálódó de akár gúnynevek, amik a keresztnévekből eredtek, továbbá családnevek, amik beházasodással kerültek a családba. Gyakran már kihalt nevek voltak és egy bizonyos ház lakóira vonatkoztak.

Ma azt szeretném Önöknek elmesélni, hogy keletkezett a **Ruttner** ragadványnév a **Herold** családnál, ami egyben aztán a **Ringler** család egyik ágára is átment, valamint azt hogy a **Draxlerek**et miért nevezik a mai napig úgy, hogy **Maungl (Mangl)**.

A **Ruttner**ek *Budakeszről* jöttek, ahol már elég korán fellelhetők az anyakönyvi bejegyzésekben, akárcsak néhány más család (pl.: **Enzmann**,

Winkhardt), akik eredetileg ott voltak, majd *Solymárra* költöztek. **Kunigunde**, **Georg Ruttner** és neje **Gertrud** lányának keresztelése 1699-ben *Buda-Vizivárosban* lelhető fel. Ez a család, akikhez én **Johann Georg Ruttner**t, mint fiút osztottam, nem maradt Budakeszin. Ez akkoriban nem volt szokatlan. Sok család nyoma fellelhető több településen is. A **Ruttner** név *Pilisvörösváron* is felbukkan és **1725**-ig megtalálható. Ott **Georg Ruttner** **1710**-ben felesége halála után újránősül.

Azonban már **1720**-ban megtalálható egy **Johann Georg Ruttner** a solymári adóösszeíráson. Sírköve ma a tájházban található. A feliratból kitűnik, hogy **1756. július 22-én** halt meg Solymáron, mintegy 63 éves volt, tehát **1693** körül születhetett. Ezt a dátumot azért írom le ilyen részletesen, mert az anyakönyvek elégeése miatt csak azok az adatok találhatóak meg, melyeket más településen jegyeztek be. Ezért szolgálnak e sírkő adatai a családfakutatáshoz csodás kiegészítőül.

Első feleségétől, **Mariatól** 7 gyereke született, akiket mind **Budakeszi** anyakönyvébe jegyezték be az **1712-1727** közti időszakban. Az életkor megadásával az a helyzet, hogy, az emberek sokszor nem tudták a születési dátumukat és ezért a halálózaskori életkort a papnak kellett megbecsülnie. Feltehetően megházasodott másodsor is, mert az **1745**-ös és **1747**-es lélekösszeírásban a feleségét **Katharinának** hívják és van egy **Nikolaus** nevű fia, aki **1731** körül született. Ez utóbbi szintén egy **Katharinával** volt házas és 2 lányuk volt. Így **Ursula** **1759** körül és **Anna** **1763** körül született. Már **1766. október** végén **Katharina Ruttner Pesthidegkúton** özvegyen hozzáment az ottani **Josef Herold** nevű ifjúhoz. Nekik legalább 3 további gyerekük lett, **Katharina** **1767** körül, **Mathias** **1772** körül és **Johann** **1775** körül született. **Josef Herold** tehát benősült az özvegyasszony solymári házába. És mivel az asszony első házasságából csak lányok származtak, megmaradt az eredeti név és innentől a ház lakóira vonatkozott. **Ursula Ruttner** egyébként **1779**-ben *Csobánkán* **Bartholomäus Thomához** ment nőül.

Vélhetően **Anna Maria Herold** **1846**-ban *Solymáron* az **1826** körül született **Andreas Ringlerrel**, **Johann Ringler** és **Elisabeth Taller** fiával kötött házasságból lett a **Ringler** család ezen ága a **Ruttner** ragadványnévvel megkülönböztetve.

A **Ringler** család a régi iratok tanúsága szerint **1745** óta van jelen *Solymáron*.

A **Draxler (Traxler)** család is, mielőtt **Solymárra** jött volna, egy másik helyen, nevezetesen *Pilisborosjenő* faluban található. **Franz Draxler Anton** és **Maria Draxler** házasságából származik, akiknek az 1747-es lélekösszeírás szerint *Pilisborosjenőn* további 2 fia volt. Feltehető, hogy **Franz Draxler** házasság útján került **Solymárra**, bár ez okiratilag nem igazolható, hiszen erre az időszakra nézve **Solymáron** már nem léteznek anyakönyvek. Őt és feleségét, **Magdalenát** anyakönyvek egész sorában találtam keresztszülőként illetve házassági tanúként. Az 1774 körül született **Mathias Draxler** biztonsággal beilleszthető a családba. Ez a **Mathias Katharina Musitz**-cal volt összeházasodva, nekem 4 gyermekük ismert, azonban a **Maungl/Mangl** ragadványnev csak az 1817 körül született fiúktól, **Mathias**-tól vezethető le. Ő 1840-ben *Solymáron* **Anna Maria John**-t vette el, aki özvegy **Mangl** volt. Az ő **Peter Mangl**lal kötött frigyéből 5 gyerek született, egy lány meghalt, egy fiú *Vecsésre* nősült. A második fiú sorsáról nincs ismert adat, a **Mangl** név tehát *Solymáron* kihalt, és már csak a **Draxler** család ragadványneveként létezik. Ebben a családban sem emlékeznek már a háznevük eredetére.

Eugen Bonomi már a 30-as években írta, sok ember nem tudott magyarázatot adni, hogy jöttek létre a ragadványneveik. Általánosságban az emlékezet három generációnál régebbre nem nyúlt vissza. Ezért örülök különösen annak, hogy 60 évvel **Eugen Bonominak** a Budai Hegyvidék háznevűinek keletkezéséről szóló írása után hozzáfűzhetek valamit e témához.

Franziska Milbich-Münzer (házneve: Wenzl)

Az AKdFF Budapest és környéke csoportjának regionális vezetője

Felhívjuk tagjainkat, hogy amennyiben lakó- vagy származási helyükön segítséget tudnak nyújtani egyesületi találkozó megszervezésében, jelentkezzenek.

Feltétel, hogy 50-70 személy részére elegendő hely legyen, valamint az étkezési lehetőség biztosított legyen.

Jelentkezni az egyesületi találkozókon személyesen, vagy írásban dr. Pencz Kornél elnöknél lehet.

Szeretnénk, ha találkozóinkat hosszabb időre előre meg tudnánk tervezni, hogy a tagjaink az egyéb programjaikat ennek megfelelően tudják alakítani.

Varga István: A soroksári anyakönyvekben szereplő Princz család adatai

Stefan Varga: Die Daten der Familie Princz in den Matrikeln von Schorokschar¹

1.	Princz Antal (1. generáció/Generation)	1705-1780.02.19
	I. oo Franciska	+ 1746.08.21
	1732. János György	+ 1746.11.22. (14 év/Jahre)
	1736. Krisztina, hajadon/ledig	+ 1785.03.07. (49 év/Jahre)
	Mária Anna	
	1744. János	+ 1758.01.03. (14 év/Jahre)
	1745.08.30. György	+ 1746.10.22.
	II. oo 1746.10.06. Rumpel Margit	
	+1766.04.26. Princz Anna Mária (45 év)	Antal neje/Antons Frau ??
	1747. Katalin	+ 1763.05.14. (16 év/Jahre)
	1750.07.26. Anna Mária	
	1753.07.30. Rozália	
	1756.02.10. János György 2.	
	1758.05.17. Jakab 3.	
	1762.02.19. Antal 4.	
	1766. Anna	+ 1802.09.09. ??
2.	Princz János György (2. generáció/Generation) (1.)	1756.02.10-1804.07.19.
	oo 1780.01.31. Schiff Krisztina	
	1782.10.03. Borbála	+ 1805.05.25.
	1785.01.10. Teréz	+ 1785.01.21.
	1786.05.11. Ferenc 5.	
	1788.09.03. György	+ 1788.09.05.
	1790.07.27. Krisztina	
	1793.01.31. Anna Mária	+ 1794.02.07. (9 nap/Tage) ???

¹ Aus Platzgründen wird der Artikel im deutschen Teil des Blattes nicht veröffentlicht. Bitte beachten Sie, dass allen Daten im ungarischen Format erscheinen: JJJJMMTT

1796.01.09.	Anna	
1798.08.12.	Klára	+ 1798.12.03.
1800.10.19.	János	

3. Princz Jakab (2. generáció/Generation) (1.) 1758.05.17-1830.08.02.
oo 1781.10.15. Hertlein Borbála 1760-

1781.12.08.	Anna Mária + 1783.06.20	
1783.07.03.	Anna Mária (oo Paunoch Mihály)	+ 1831.09.09.
1785.02.17.	Tekla (oo Firnikl Ferenc)	+ 1831.08.16.
1786.11.23.	Katalin (oo Knapich Mátyás)	+ 1814.01.17.
1789.03.18.	György 6.	
1791.06.23.	Anna	+ 1791.07.16.
1792.08.10.	Erzsébet (oo Czvick Antal özv/WW)	+ 1863.03.04.
1794.11.06.	Borbála	+ 1795.09.19.
1797.01.23.	Jakab 7.	
1799.10.24.	Borbála (oo Vagner Károly)	+ 1855.07.24.
1802.02.08.	Anna (oo Geiger Ferenc, özv/WW)	+ 1879.11.06.

4. Princz Antal (2. generáció/Generation) (1.) 1762.02.09-1815.12.11.
oo 1788.01.17 Ott Gertrud 1760- később/später

1790.04.29	Ferenc	+ 1790.12.21.
1791.12.13.	Éva (oo Heszler György)	+ 1855.02.11.
1794.11.26.	Katalin (oo Szeidl János)	+ 1831.03.14.
1797.02.24.	Mátyás	+ 1803.06.10.
1799.08.08.	Anna	+ 1802.09.09.
1803.02.11.	Ferenc	+ 1807.06.08.
	Krisztina	+ 1807.12.15. (1 óra/Stunde)
1810.08.27.	Ferenc	+ 1813.02.15. (6 év/Jahre) ???
1812.07.04.	Mihály	+ 1821.05.31.

5. Princz Ferenc (3. generáció/Generation) (2.) 1786.05.11-1848.08.20.
oo 1807.01.26. Scheuring Anna Mária

1808.09.15.	János György	+ 1808.10.28.
1810.06.21.	György 8.	
1812.11.02.	Borbála (oo Amon Ferenc, özv/WW)	+ 1886.10.02.
	cholera nostras	
1814.10.29.	Anna Mária (oo Schmitter Lénárd)	+ 1856.02.19.
	v/o. 02.22.	

1816.11.15.	Ferenc	9.	
1818.10.05.	Mihály		+ 1818.10.07.
1821.05.02.	Jakab	11.	
1823.05.11.	Anna		+ 1824.11.20.

6. Princz György (3. generáció/Generation) (3.)

1789.03.18-1849.05.08.
vagy/oder 04.09.

oo 1809.01.30. Puhl Katalin

1791.10.27-1859.03.25.

1809.12.21	Katalin		+ 1810.02.14.
1811.02.24	Katalin		
1812.11.03.	Borbála, hajadon/ledig gümőkór/Tuberkolose		+ 1877.11.05.
1815.02.14.	Anna		+ 1820.05.22.
1817.08.13.	Pál		+ 1818.02.18.
1818.12.20.	Gáspár	10.	+ 1818.12.20. (????)
1821.03.27.	György		+ 1824.02.02.
1823.07.31.	János	14.	
1825.11.18.	György	15.	
1829.07.29	Jakab		+ 1830.02.17.
1831.01.20.	Anna		
1833.07.11.	Klára		+ 1834.10.18.

7. Princz Jakab (3. generáció/Generation) (3.)

1797.01.23-1859.11.29.

oo 1820.01.19. Klettner Teréz

+ előbb/früher

1821.08.06.	Ferenc	13.	
1824.02.13.	Jakab	12.	
	József		+ 1824.07.01.
1826.06.22.	Teréz (oo Hemmer István)		+ 1895.07.25.
1828.10.15.	Borbála (oo Kapeller Márton)		+ 1880.02.18.
1830.11.24.	József		+ 1830.11.29.
1833.08.11	Anna		+ 1834.06.17.
1835.12.19.	István	17.	
1838.01.21.	Sebestyén		+ 1838.11.21.
1839.11.05.	Anna (oo Günther Ferenc) szívbjaj/Herzkrankheit		+ 1899.04.01.
1842.04.18.	Katalin (oo Renner Nándor) végegyengülés/Altersschwäche		+ 1917.09.28.

- 8. Princz György** (4. generáció/Generation) (5.) 1808.09.15-
oo **1832.02.07. Hartmann Anna**
- 9. Princz Ferenc** (4. generáció/Generation) (5.) 1816.11.15-1891.12.02.
oo 1836.11.22. **Schmitter Erzsébet** + 1899.04.26. (82 év)
végelgyengülés/Altersschwäche
1840.03.03	Erzsébet	
1842.05.02.	Ferenc	18.
1844.06.27.	István	19.
1847.01.03.	Mária (oo Müller József)	+ 1923.04.11.
	végelgyengülés/Altersschwäche	
1849.12.09.	Tamás	22.
1852.04.13.	György	24.
1855.07.24.	Jakab	+ 1855.10.22.
1857.01.15.	Sebestyén	27.
- 10. Princz Gáspár** (4. generáció/Generation) (6.) 1818.12.20-1893.01.09.
oo **1838.11.20. Khiener Rozina** + előbb/früher
1839. 09.02.	János	+ 1846.09.21.
1841.02.05.	Teréz	
1843.02.18.	Rozina	
1845.01.26.	Gáspár	20.
1846.12.11	János	+ 1846.12.16.
1848.04.20.	György	+ 1849.04.14.
1850.02.23.	Katalin (oo Veimper Márton)	+ 1905.02.06.
	szívszélhűdés/Herzschlag	
1852.10.21.	János	+ 1857.11.01.
1854.10.02.	Anna	+ 1856.02.21.
1856.12.19.	Borbála(oo Schmitter János)	+ 1890.03.07.
1858.11.30.	Margit (oo Hermann Sebestyén)	+ 1933.01.08.
	májrák/Leberkrebs	
1861.04.06.	János	+ 1861.05.29.
- 11. Princz Jakab** (4. generáció/Generation) (5.) 1821.05.02-1849.06.29.
oo **1840.11.24. Hartmann Katalin**
1842.08.26.	Márton	+ 1858.12.12.
1845.01.14.	Jakab	+ 1857.03.10.
1847.01.25.	Ferenc	21.

12. Princz Jakab (4. generáció/Generation) (7.) 1824.02.13- + 1886.07.20.
oo 1845.01.16. Stark Katalin + 1901.01.07. (75 év/Jahre)
bélcsavarodás/Darmverschlingung

1846.04.04. Mária + 1864.05.22.
„a templ. halva rogyott össze”/”brach in der Kirche tot
zusammen”
1848.04.23. Jakab + 1848.07.01.
1849.11.13. Katalin (oo Proszamer István) + 1925.11.13.
végelgyengülés/Altersschwäche
1852.04.12. Anna
1854.07.19. Teréz + 1855.09.11.
1856.08.20. Teréz (oo Napholcz Ferenc) + 1898.08.03.
mellhártyalob/Brustfellentzündung
1859.06.08. Magdolna + 1861.04.07.
1861.10.08. Jakab + 1877.06.29.
1864.04.18. József **29.**
1867.07.22. István + 1870.08.06.
1869.08.27. Mária

13. Princz Ferenc (4. generáció/Generation) (7.) 1821.08.06-1871.11.03.
oo 1846.01.26. Schaffer Éva + 1896.11.20. (71 év/Jahre)
végelgyengülés/Altersschwäche

1846.12.06. Éva + 1846.12.06.
1848.07.16. János + 1849.06.20.
1850.06.20. János + 1851.03.10.
1852.01.10. Éva (oo Féth József) + 1927.09.19.
végelgyengülés/Altersschwäche
1854.05.02. Katalin
1856.08.14. István + 1857.03.04.
1858.04.27. Teréz (oo Weimper János, özv/WW) + 1937.12.26.
kötőszöveti lob/Bindegewebeenzündung,
gennyvérűség/Eiterblutigkeit
1860.12.07. Mária + 1862.02.13.
1863.02.15. Ferenc **28.**

- 14. Princz János** (4. generáció/Generation) (6.) 1823.07.31-1888.06.12.
oo **1849.02.06. Holczmann Anna Mária** + előbb/früher
1850.08.28.	Gáspár		+
1852.07.29.	István		???
1852.07.31.	János	23.	
1855.05.01.	Gáspár		+ 1857.03.15.
1857.08.11.	Anna		+ 1865.02.02.
	1859.10.01.	Mária (oo Furiák Márton)	+ 1928.07.04.
tüdőgyulladás/Lungenentzündung
1862.04.23.	Teréz		+ 1866.12.01.
1864.10.07.	Katalin		+ 1866.03.06.
1867.06.12.	Gáspár		+ 1882.11.04.
1870.02.26.	György	32.	
1873.09.12.	Mihály		+ 1873.09.14.
- 15. Princz György** (4. generáció/Generation) (6.) 1825.11.18-1876.02.19. előtt/vor
oo **1849.02.06. Schmitter Rozina**
1850.10.22.	József		+ 1852.07.04.
	Gáspár		+ 1852.06.27. (2 év/Jahre) ???
	Lehet, hogy József ikertestvére vagy 14-es P. János Gáspár gyermeke/Enweder der Zwillingbruder von József oder der Sohn von P. János Nr. 14		
1853.06.01.	György		+ 1876.02.19.
1855.07.26.	József	25.	
1857.10.01.	Sebestyén		+ 1857.10.02.
1859.07.02.	Erzsébet		
1861.01.10.	Rozina		+ 1862.03.04.
1863.06.21.	Sebestyén	30.	
- 16. Princz József** (x. generáció/x. Generation) (?.) 1833-1862.05.15.
anyakönyv szerint soroksári születésű/laut Matrikel ist er in Schorokschar geboren
oo **1854.01.31. Napholcz Magdolna**
1855.11.27.	Rozina		+ 1856.02.04.
1857.01.07.	Pál	26.	
	Mária		+ 1860.11.15. (1,5 év/Jahre)
1861.11.24.	József		+ 1865.08.08.

17. Princz István (4. generáció/Generation) (7.)		1835.12.19-1895.12.23. végelgyengülés/Altersschwäche
földesgazda/Grundbauer		
oo 1861.01.30. Schaffer Rozina		+ 1911.05.05. (74 év/Jahre) végelgyengülés/Altersschwäche
	Mária (oo Stark József)	+ 1934.12.20. (74 év/Jahre) szívizom elfajulás/Herzmuskelverfettung
1861.09.02.	Anna (oo Féth György)	+ 1928.12.29. tüdőelégtelenség/Lungenunzulänglichkeit
1863.01.17.	Rozina (oo Láng József)	+ 1901.07.16. májbjaj/Leberkrankheit
1865.01.22.	Teréz	+ 1866.10.04.
1867.01.30.	Lőrinc	+ 1867.07.14.
1868.05.20.	István	31.
1870.11.04.	Jakab	34.
1873.07.19.	Magdolna	+ 1877.06.24.
1875.05.14.	János	+ 1875.10.26.
1876.10.22.	Teréz (oo Gratzer Tamás)	+ 1926.06.14. méhhrák/Gebärmutterkrebs
1879.05.11.	Magdolna	+ 1881.04.27.

18. Princz Ferenc (5. generáció/Generation) (9.)		1842.05.02-1918.05.01. végelgyengülés/Altersschwäche
oo 1865.02.07. Veimper Borbála		+1915.10.17. (71 év/Jahre) méhhrák/Gebärmutterkrebs
1866.05.24.	Franciska	+ 1866.06.23.
1867.09.14.	Borbála	+ 1888.09.18.
1869.10.03.	vagy/oder	
1869.10.14.	Mátyás	33.
1873.10.05.	Ferenc	36.
1876.01.01.	Lőrinc	+ 1876.09.13.
1877.07.16.	József	39.
1879.07.10.	Teréz	+ 1879.10.29.
1881.02.10.	Erzsébet (oo Waltner András)	+ 1946.04.24. szívizom elfajulás/Herzmuskelverfettung
1883.02.02.	Mária	
1886.08.15.	Antal	46.

- 19. Princz István** (5. generáció/Generation) (9.) 1844.06.27-1925.01.15.
végelgyengülés/Altersschwäche
kosárfonó/Korbflechter
oo 1869.02.03. Geiger Borbála + 1935.04.29. (85év/Jahre)
érelmeszesedés/Aderverkalkung,, agyvérzés/Gehirnblutung
- József + 1873.09.07. (6 hó/Monate)
János + 1875.10.26. (6 hó/Monate)
1875.10.18. István + 1876.04.01.
1877.09.14. Ferenc **38.**
1884.01.31. Borbála (oo Hesz József, özv/WW) + 1950.01.31.
ephélyagrák/Gallenblasenkrebs
1892.07.10. István + 1893.04.10.
1896.03.06. Róza (oo Féth Lőrinc) + + 1927.09.26.
szívizom elfajulás/Herzmuskelverfettung
- 20. Princz Gáspár** (5. generáció/Generation) (10.) 1845.01.26-1896.07.19.
szívbillentyű elégtelenség
földműves/Bauer napszámos/Tagelöhner
oo 1869.02.21. Kaltenekker Éva
- 21. Princz Ferenc** (5. generáció/Generation) (11.) 1847.01.25-1887.01.31.
oo 1871.02.13. Geiger Erzsébet + 1933.05.06. aggkori
végelgyengülés/Altersschwäche
- 1872.07.20. Teréz
1875.04.05. Erzsébet + 1876.07.27.
Katalin + 1878.07.28. (9 hó/Monate)
1879.05.30. Tamás + 1880.09.18.
1882.07.29. Erzsébet + 1894.05.28.
1884.10.24. Ferenc **44.**
Katalin + 1884.12.18. v/o. 12.08
1887.07.20. Katalin (oo Bader Tamás) +1933.02.12.
agyvérzés/Gehirnblutung, hörgögörcs/Bronchialkrampf
- 22. Princz Tamás** (5. generáció/Generation) (9.) 1849.12.09-1931.04.05.
végelgyengülés/Altersschwäche
kosárfonó/Korbflechter
oo 1874.05.06. Kiss Borbála + 1919.05.28. (65 év)
szívizom elfajulás/Herzmuskelverfettung

1874.10.21.	vagy/oder		
1874.10.31.	József	37.	
1877.06.09.	Tamás		+ 1878.01.26.
1880.03.31.	Ferenc	41.	
1884.05.06.	Teréz (oo Kaltenecker József, özv/WW)		+ 1938.07.28.
	méhrák/Gebärmutterkrebs		
1887.05.30.	Borbála		
1894.11.04.	Tamás		+ 1894.11.15.
1897.06.18.	Rozália		

23. Princz János (5. generáció/Generation) (**14.**) 1852.07.31-1943.03.29.
 aggkori végkimerülés/Altersschwäche
 oo **1875.01.19. Schusztér Anna** +1931.04.07. (77 év/Jahre)
 véglgyengülés/Altersschwäche

1875.03.23.	Krisztina (oo Ötvös Lajos)		+ 1934.12.21.
	érelmeszesedés/Aderverkalkung, agyvérzés/Gehirnblutung,		
	tüdőgyulladás/Lungenentzündung		
1876.05.13.	József		+ 1877.11.28.
1879.01.10.	Anna		+ 1879.01.20.
1881.11.02.	János		+ 1883.01.10.
1885.05.04.	Anna		+ 1886.06.07.
1888.05.29.	vagy/oder		
1888.05.24.	József	48.	
1899.05.01.	Anna		

24. Princz György (5. generáció/Generation) (**9.**) 1852.04.13-1914.01.03.
 tüdőlob/Lungenentzündung
 földműves/Bauer
 oo **1876.02.20. Knappich Mária** + 1921.09.02. (65 év/Jahre)
 Szívbillentyű elégtelenség/Herzklappeninsuffizienz

1877.11.08.	vagy/oder		
1877.05.08.	András	37.	
1880.01.14.	György		+ 1880.01.22.
1881.03.04.	István	40.	
1883.10.06.	Jakab		+ 1885.11.01.
1886.04.26.	György		+ 1886.12.11.
1887.10.29.	Jakab		+ 1888.04.20.

1890.02.16.	Anna (oo Weimper Ferenc)	+ 1935.10.19.
	szervi szívbjaj/organische Herzkrankheit	
1892.05.11.	Mária	+ 1892.06.18.
1896.04.28.	György	50.

25. Princz József (5. generáció/Generation) (**15.**) 1855.07.26-1932.10.18.
 ütőérelmeszesedés/Pulsaderverkalkung, végelgyengülés/Altersschwäche
 kosárfonó/Korbflechter
oo 1878.06.05. Fuchs Anna +1919.03.12. (65 év/Jahre)
 végelgyengülés/Altersschwäche

1878.09.13.	Klára	+ 1881.01.14.
1880.09.04.	Lőrinc	42.
1882.10.08.	József	56.
1884.12.28.	Anna	+ 1887.12.09. v. 03.09.
1886.12.15.	György	43.
	Erzsébet	+ 1888.07.20. (5 hét/Wochen)
1889.07.31.	Rozina	+ 1897.06.21. Seraphulosis
1892.12.31.	János	

26. Princz Pál (x. generáció/x. Generation) (**16.**) 1857.01.07-1938.07.27.
 aggkori végelgyengülés/Altersschwäche

földműves/Bauer

I. oo 1881.02.07. Mönich Rozál

1882.01.03.	Magdolna (oo Lang József, özv/WW)	+ 1945.10.27.
	tüdőgyulladás/Lungenentzündung	
1883.09.26.	Borbála	+ 1886.12.19. v./o. 12.29.
1885.09.28.	Rozália	+ 1886.12.28.
1887.11.30.	Rozália (oo Klettner József)	+ 1955.02.05.
	agyvérzés/Gehirnblutung	
1889.10.05.	Borbála (oo Herling Mihály)	+ 1933.04.14
	szívgörcs/Herzkrampf	
	Mária	+ 1892.11.07. (7 hét/Wochen)

II. oo 1893.08.21. Veimper Mária + 1945.11.20. (76 év)
 Aggkori végkimerülés/Altersschwäche

1894.03.13.	Márton	+ 1894.05.18.
1895.05.18.	Mária	
1897.11.15.	Pál - Patakira magyarosított/magyarisiert auf Pataki	

1899.03.16.	Gertrúd	+ 1904.06.17.
		tüdőlob/Lungenentzündung
1901.02.08.	József	
1903.02.12.	Márton	
1906.02.15.	Ferenc	

27. Princz Sebestyén (5. generáció/Generation) (**9.**) 1857.01.15-1932.02.08.
tüdőtágulat/Lungenerweiterung, tüdővizenyő/Lungenödem
kosárfonó/Korbflechter

I. oo 1882.02.06. Graczer Éva + 1918.07.04. (57 év)
szívbillentyű elégtelenség/Herzklappeninsuffizienz

II. oo 1918.12.28. Schirling Terézia, özv/WW 1861-1937.10.29.
gyomorrák/Magenkrebs

28. Princz Ferenc (5. generáció/Generation) (**13.**) 1863.02.15-1924.03.09.
hashártyalob/Bauchfellentzündung

földműves/Bauer

I. oo 1885.05.18. Rott Margit

1886.04.22.	Anna	
1888.11.22.	Margit	+ 1889.03.22.

II. oo 1889.02.25. Schwab Rozália + később/später

1890.03.16.	György	+ 1890.03.30.
1891.06.18.	Éva	+ 1893.09.02.
1894.02.10.	Rozália	
1896.11.08.	Ferenc	+ 1896.11.13.
1898.06.28.	Ferenc	53.

29. Princz József (5. generáció/Generation) (**12.**) 1864.04.18-1924.12.06.
tüdőgümőkór/Tuberkulose

földműves/Bauer

oo 1886.02.17. **Móritz Mária** +1944.08.13. (78 év/Jahre)
Szívizom elfajulás/Herzmuskelferfettung

1885.12.27.	Márton József	45.
1888.06.17.	Erzsébet	+1888.07.20.
1889.06.02.	Mária	

1891.05.04.	Erzsébet	+1891.08.22.
1892.07.07.	Katalin	+ 1892.09.21.
1893.10.27.	József (oo Féth Terézia) tüdőgümőkór/Tuberkolose földműves/Bauer	+ 1934.08.03.
1893.10.27	Teréz (József ikertestvére/Zwillingschwester von Josef)	
1899.08.10.	Erzsébet	
1901.04.26.	Jakab bélhurut/Darmentzündung	+ 1901.08.10.

30. Princz Sebestyén (5. generáció/Generation) (15.) 1863.06.21-1945.03.14.
reggel 6 óra/morgens um 6, agykori végkimerülés/Altersschwäche
I. oo 1888.02.06. Szalay Mária 1869.03.17-1914.03.04.
szívbillentyű elégtelenség/Herzklappeninsuffizienz

1893.08.09.	Erzsébet	+1903.05.30.
1896.08.17.	Róza tüdővész/Schwindsucht	+1913.03.13.
1899.06.22.	József 49.	
1902.05.26. vagy/oder		
1902.06.06.	Sebő 55.	
1905.04.02.	György 61.	
1908.01.29.	Mária	
1909.09.18.	Katalin (oo Acsai Mihály) + 1941.01.24. tüdőgümőkór/Lungenentzündung	

II. oo 1914.09.14. özv. Stari/szül. Günther Katalin 1876.12.03-1944.11.28.
szívizom elfajulás/Herzmuskelferfettung

31. Princz István (5. generáció/Generation) (17.) 1868.05.20-1941.04.23.
verőérelmeszesedés/Aderverkalkung, agyvérzés/Gehirnblutung
földműves/Bauer
oo 1891.11.03. Felszner Magdolna + 1934.09.23. (63 év)
idült szív belhártyalob/chronische Endokarditis

	Sebő	+1904.03.17. (12 év/Jahre)
	hashártyalob/Bauchfellentzündung	
1893.05.23.	István 47.	
1894.11.01.	Anna	
1900.05.09.	Ferenc gyári munkás/Fabrikarbeiter + 1919.02.28. tüdővész/Schwindsucht	

1906.06.14. Sebő

32. Princz György (5. generáció/Generation) (**14.**) 1870.02.26-
fegyvergyári napszámós/Tagelöhner in der Waffenfabrik
oo 1895.08.21. Mészáros Éva

1896.05.13. Borbála +1928. 02.23.
csontgümőkór/Knochentuberkolose

1898.10.20. Éva

1900.04.14. Mária

1902.10.28. István + 1903.07.11.
bélhurut/Darmentzündung

1905.06.25. Teréz + 1906. 06.14.
tüdőlob/Lungenentzündung

33. Princz Mátyás (6. generáció/Generation) (**18.**) 1869.10.03. vagy 1869.10.14-
oo 1895.11.20. Veimper Katalin 1874-

1896.11.17. Anna + 1897.09.10. bélhurut/Darmentzündung

1898.01.21. vagy

1898.01.31. Ferenc **52.**

1899.09.28. Mátyás **54.**

1901.10.15. András

1903.06.07. Anna + 1903. 07.02.

veleszületett gyengeség/angeborene Schwachheit

József + 1903. 06.25. bélhurut/Darmentzündung

1907.03.21. József + 1907. 04.07.

veleszületett gyengeség/angeborene Schwachheit

1908.07.01. Pál + 1908. 11.16. bélhurut/Darmentzündung

34. Princz Jakab (5. generáció/Generation) (**17.**) 1870.11.04-előbb/früher
községi rendőr/Ortspolizist
oo 1895.11.20. Jeckl Erzsébet

1876-1947.06.14.

zsugorvese/Schrumpfniere

1896.10.30. Teréz

1897.10.06. István **58.**

1899.10.05. Erzsébet + 1899.12.26. ránggörcs/Schüttelkrampf

1900.11.07. Erzsébet

1902.03.21/22. Jakab **57.**

35. Princz József (6. generáció/Generation) (**22.**) 1874.10.21. vagy/oder 1874.10.31-
oo **1897.06.02. Botos Borbála** 1878-

36. Princz Ferenc (6. generáció/Generation) (**18.**) 1873.10.05-1942.01.23.
szívbénulás/Herzlähmung

földműves/Bauer

oo **1897.06.02. Amon Anna**

1873-később/später

1899.02.13. Teréz

1901.07.31. Anna

1904.12.21. Borbála

1907.10.05. Ferenc

1911.01.28. Mária

37. Princz András (6. generáció/Generation) (**22.**) 1877.11.08. vagy/oder 1877.05.08-
oo **1899.02.07. Felszner Mária** 1879-

1899.05.12. Antal földműves/Bauer + 1919.12.23.
tüdővész/Schwindsucht

1901.08.20. András

1903.12.19. József

1908.04.29. György

1910.11.20. Teréz + 1910.11.27.
veleszületett gyengeség/angeborene Schwachheit

38. Princz Ferenc (6. generáció/Generation) (**19.**) 1877.09.14-1907.01.11. de. 11
óra/Vormittag um 11, tüdővész/Schwindsucht

oo **1901.11.11. Merksz Katalin** 1880-1907.01.11. de. 4 óra/Vormittag um 4
tüdővész/Schwindsucht

1903.05.07. Mátyás **59.**

1904.11.28. Ferenc **62.**

39. Princz József (6. generáció/Generation) (**18.**) 1877.07.16-
oo **1902.01.20. Plettinger Katalin** 1879-

1902.04.14. Sebestyén + 1902.04.18.
veleszületett gyengeség/angeborene Schwachheit

1904.12.13. Teréz

1906.09.12. Katalin

1908.02.23. Borbála + 1917.07.12.
tüdőgümőkór/Tuberkolose

Katalin + 1924.10.12. (7 év/Jahre)
tüdőgümőkór/Tuberkolose
Éva + 1928.08.22. (9 hó/Monate)
gyomor- és bélhurut/Magen- und Darmentzündung

- 44. Princz Ferenc** (6. generáció/Generation) **(21.)** 1884.10.24-1919.10.24.
tüdőlob/Lungenentzündung
„póttartalákos a cs. és kir. 32. gyalogezredben”/Ersatzreservist im 32. k.u.k.
Infanterieregiment
/: gyári munkás /Fabrikarbeiter
„A háború tartama alatt, mint katona a hazáért hősi halált halt.”/Während des
Krieges, als Soldat starb er für das Vaterland den Heldentod
oo **1908.11.17. Kaltenecker Franciska** 1889-

1910.02.23. Magdolna
1913.05.14. Franciska

- 45. Princz Márton** (x. generáció/Generation) **(29)** 1885.12.27-1945.06.28.
lövési sérülés/Schußwunde
jégkereskedő/Eisverkäufer
oo **1909.02.15. Schubert Mária** 1888-

1909.12.06. Márton + 1910.07.01. bélhurut/Darmentzündung
1911.01.25. József + 1911.04.15.
veleszületett gyengeség/angeborene Schwachheit
Márton + 1911.07.01.
veleszületett gyengeség/angeborene Schwachheit
1912.03.23. Mária + 1912.10.04. görcsök/Krämpfe
Márton + 1918.11.25. tüdővész/Schwindsucht
József + 1928.01.30. (1 hó/Monat)
bélhurut/Darmentzündung

- 46. Princz Antal** (6. generáció/Generation) **(18.)** 1886.08.15-
oo **1910.11.07. Sziedl Rozina** 1892-

1911.09.15. Erzsébet
1913.10.31. Rozina + 1919.05.06. tüdővész/Schwindsucht
János + 1918.07.01. (19 nap/Tage)
veleszületett gyengeség/angeborene Schwachheit

- 47. Princz István** (x. generáció/Generation) **(31.)** 1893.05.23-1915.03.14.
 „honvéd a m. kir. 1. honvéd gyalogezredben”/Honved im königl.ungarischen
 1. Infanterieregiment
 /: kőműves segéd /Maurergehilfe
 „A hazáért hősi halált halt katona halálesete bejegyezve a B. M. által közölt
 adatok alapján” – 1922-ben, az elhalálozás helye: Nowo-Nikolajewsk /:
 Szipéria :/”Er starb den Heldentod für das Vaterland, eingetragen 1922
 aufgrund der Daten mitgeteilt vom Innenministerium, Sterbeort: Nowo-
 Nikolajewsk/Sibirien
oo 1914.0427. Hackspacher Róza 1896-
 Lőrinc - gyári munkás/Fabrikarbeiter + 1935.06.24.
 tüdőgümőkór/Tuberkolose
- 48. Princz József** (x. generáció/Generation) **(23.)** 1888.05.29 vagy/oder 1888.05.24-
 1936.03.12..agydaganat/Gehirntumor
 napszámos/Tagelöhner
oo 1918.10.28. Pehl Mária 1890-1960.04.26.
 szívkoszorúér rögösödés/Herzkoronarthrombose
- 49. Princz József** (6. generáció/Generation) **(30.)** 1899.06.22-
 oo 1918.11.01. **Stump Magdolna** 1901.07.11-
 1920. Mária + 1993
- 50. Princz György** (6. generáció/Generation) **(24.)** 1896.04.28-1935.01.29.
 idült belső szívhártyagyulladás/chronische innere Herzfellentzündung
 földműves/Bauer
oo 1919.02.10. Schubert Borbála 1897-
 Mihály + 1920.04.17. (4 hó/Monate)
 görcsök/Krämpfe
- 51. Princz Pál** (x. generáció/Generation) **(?.)** 1897.11.15-
 oo **1919.08.03. Holczmann Teréz, özv/WW** 1893-
 Pál + 1921.11.17. (12 hó/Monate)
 mellhártyalob/Brustfellentzündung

- 52. Princz Ferenc** (7. generáció/Generation) **(33.)** 1898.01.21. vagy/oder 1898.01.31.
oo **1919.11.10 LÉGENGUTH RÓZA** 1897-
1921. Ferenc **60.**
- 53. Princz Ferenc** (x. generáció/Generation) **(28.)** 1898.06.28-
oo **1920.02.04. Hermann Margit** 1900-
György + 1921.09.28. (11 hó)
angolkór/englische Krankheit
- 54. Princz Mátyás** (7. generáció/Generation) **(33.)** 1899.09.28-
oo **1923.07.06. Ott Rozina** 1902-
Antal + 1931.01.09. (6 év/Jahre)
roncsoló toroklob/zerstörrende Halsentzündung, szívbénelás/Herzlähmung
- 55. Princz Sebő** (6. generáció/Generation) **(30.)** 1902.05.26 vagy 1902.06.06-
oo **1923.07.23. Renner Éva** 1902-1930.09.10.
tüdőgümőkór/Tuberkolose
- 56. Princz József** (6. generáció/Generation) **(25.)** 1882.10.08-
oo **1923.09.22 Redlinger Mária, özv/WW** 1894-
- 57. Princz Jakab** (6. generáció/Generation) **(34.)** 1902.03.21/22-
oo **1924.05.04. Zwick Éva** 1905-
- 58. Princz István** (6. generáció/Generation) **(34.)** 1897.10.06-1944.04.02.
községi kézbesítő/Postbote
oo **???** **Hoffmann Anna**
tüdőgyulladás/Lungenentzündung
- 59. Princz Mátyás** (7. generáció/Generation) **(38.)** 1903.05.07-1945.01.08.
ellenséges belövés következtében haslövés/Bauchschuß infolge feindlichem Einschuß
napszámos/Tagelöhner
oo **???** **Knapich Borbála**
- 60. Princz Mátyás** (8. generáció/Generation) **(52.)** 1921-1943.05.15.
bejegyezve/eingetragen: 1952.07.23.
kőműves segéd/Maurergehilfe
oo **???** **Knapich Borbála**

61. Princz György (6. generáció/Generation) (30.) 1905.04.02-1942.05.01.
gyilkosság/Mord

gyári munkás/Fabrikareiter

bejegyzve/eingetragen: 1954.10.17. „utólagos anyakönyvezés /nachträgliche
Matrikulierung(Budapesti XX. Kerületi akvi felügy 9527-P-38/1954. sz.”

oo **Taksony, 1926. Fejes Katalin**

62. Princz György (7. generáció/Generation) (38.) 1904.11.28-1965.08.15.

szívizomelfajulás/Hermuskelverfettung, tüdőtágulás/Lungenerweiterung
nyudgíjas kőműves/Maurer in Rente

bejegyzve/eingetragen: 1954.1

oo 1928. **Hackspacher Borbála**

Amennyiben adója 1%-ával szeretné az egyesületet támogatni
kérjük az alábbi adószámot tüntesse fel nyilatkozatán.

Köszönjük!

18360062-1-03

Az Egyesület kiadásában megjelent könyvek:

- 1. Riszt András: Nagyárpád község családkönyve 1723-1945**
- 2. Ament Andor: E L E K benépesítése a törökvész után (1724-1800)**

	<u>Áruk tagoknak</u>	<u>egyesületen kívülieknek</u>	<u>külföldre</u>
1.	3.000, - Ft	3.500, - Ft	25 €
2.	1.500, - Ft	2.000, - Ft	10 €
		+ postaköltség	

A könyvek megvételével az AKuFF könyvkiadási tevékenységét támogatja!

Előkészületben: Amrein Ferenc - Amrein Ilona - Auth Szilvia:

Mecseknádasd és Óbánya családkönyve 1721-2007

Várható megjelenés: 2007 vége-2008 eleje

Gungl István: Históriai szilánkok

1. rész

Családfakutatás során felszínre kerülnek olyan emlékek, adatok, melyek nem kapcsolódnak feltétlenül a családfához, de annak kiegészítői lehetnek, mint pl. a fényképek. Ilyenek a család történeti epizódjai, az emléktöredékek, az elbeszélések, beszámolók. Adatforrásai lehetnek segéd- vagy mesterlevél, munkakönyv, vagy cselédkönyv, katonakönyvek, kisebb-nagyobb tárgyak, naplók, vagy naptárak, jegyzetfüzetek, levelek, fényképek, rajzok, vagy megőrzött nyomtatványok.

A 2007-es tatai találkozón egy asztalhoz kerültem az Ament Andor bácsival. Beszélgettük, erről, arról, ki vagyok, mi vagyok. Nagyjából az alábbi dolgok kerültek szóba. Azt mondja, te, miért nem írod le ezeket? Ezekből a történeti epizódokból, emléktöredékekből, elbeszélésekből gyűjtöttem össze egy csokorra valót az utolsó 100-150 év távlatából.

Apai dédszüleim **Johan Gungl** (*1858) és **Theresia Sigrift** (*1863) korán, 42 évesen meghaltak. Telkes földművesek voltak. Három fiuk, **Stefan** (nagyapám *1886), **Johan** (*1888), és **Josef** (*1890) árván maradtak, egy rokon gyámsága alatt. 21 éves korukban mindhármukat besorozták a közös, Császári és Királyi hadseregbe. Az akkori felfogás az volt, hogy „az árvákból lesz a legjobb katona“. Stefan és Josef a „fegyvernemek királynőjé“-nek tartott gyalogos fegyvernemhez került, vagyis Infanterist lett. Persze hívták őket slamposlábúnak (Fußlatscher), vagy keljfeljancsinak (Hansel) is. Johan a legújabb fegyvernemhez, a Léghajós Osztályhoz került a Bécs melletti Fischamend-re (Luftschiff-fahrt Truppe). Akkor még főképp Parseval léghajókat alkalmaztak, a repülőgépeket még nem tartották fontosnak. A gyalogságnál 3, a léghajósoknál 4 év lett volna a szolgálati idő, ami majdnem lejárt, amikor a háború kitört 1914-ben. A harcot rohamozás jellemezte, puskával, bajonettel és ásóval. Útravalónak a „Kerle schneidet grimmige Gesichte!“ felszólítást kapták. Erről a hadviselésről bőven ír Erich Maria Remarque, a „Nyugaton a helyzet változatlan“ c. könyvében, melyet – hogy ne rontsa a harci szellemet, - Hitler betiltott. Ekkorra mindhármuk tizedes (Korporal), vagy szakaszvezető (Zugsführer) volt. A két gyalogos testvér harcolt a szerb, az orosz, és az olasz hadszíntéren. Josef a legfiatalabb, korábban, 1912-13-ban, részt vett Bosznia megszállásában, (Okkupation) az első és második balkán háborúban, amiért emlékkeresztet kapott.

Oroszországban 1916-ban a Bruszilov offenzíva idején kitüntette magát, Bronz Vitézségi érmet szerzett, rajta „Franz Josef der Erste“ felirattal. (Bronzene Tapferkeitsmedaille). Nagy becsben tartotta. Egyike volt azoknak, akik megúszták. Nem mindenki járt így. Naplójában ebből az időből bátyjának (nagyapámnak) az alábbi két címe olvasható, melyről nem tudtam. Meglepett:

Áthúzva:

Gungl Istvan
Isolationspunkt für Kriegsgefangenen
Darnica via
Kiew

Majd alatta:

Gungl Stefan Kriegsgefangen
23. Kompanie
Novo-Nikolajewsk, Wonev gorodok
guberna Domszk
Sibiria Russia

Vagyis a szibériai Novoszibirszk (akkori nevén - a cáρ neve után - Novonnyikolajevszk) lágereben, vagy lágereinek egyikében raboskodott. /Erről bőven ír **Frankl Béla** (alias Zalka Máté – Mátészalkán tanult, - avagy Paul Lucas, Lukács Pál tábornok) a Doberdó c. könyvében./ Innen a Breszt-Litovszki Békeszerződés értelmében 1918 tavaszán hazaengedték őket. Vagyis Magyarországra, de haza nem. Nagyapámat Pécsre szállították, és anélkül, hogy társaival együtt hazaengedték volna őket, - majd két év fogság után, - a frissen újjászervezendő 6-dik pótzászlóaljba zsuppolták. A megcsömörlött emberekből trenírozással ismét katonákat próbáltak gyúrni, majd az olasz húsdarálóba kívánták őket küldeni. A katonák lefegyverezték az öröket, feltörték a fegyverraktárat, ezzel kezdetét vette Európa legnagyobb katonai felkelése, ami „A 6-osok lázadása” néven vonult a köztudatba. Nagyapám szerepét nem ismerem. A lázadást brutálisan leverték, sokakat kivégeztek, (tizedelés) a túlélők az olasz fronton büntetőszázadokba kerültek. De itt ekkor a tisztii elit már nem mert a katonák közelébe menni. Érett a forradalom. Tettek róla. A 6. pótzászlóalj áldozatainak emlékére a pécsi 48-as téren emlékművet állítottak. Elutaztam Pécsre, hogy lefényképezzem. Nem találtam sehol. A

Városi Múzeumban közölték, hogy az ő raktárbázisukra került. Az 1990-es !!! években egy nemzeti hazafi lebontatta, mint kommunista jelképet.

A háború vége egy családi tragédiával zárult. Dédnagyanyám, **Karolina Bernhardt** ekkor csak 30 éves volt. (Az ő dédapja állította fel a nádasdi kálvária középső keresztjét) A korszak legnagyobb járványa, a spanyolnátha (+1918.10.22.) elvitte őt, maga után hagyva öt gyermekét, és férjét, **Stefan Freyt**. Róluk még szó lesz.

A háborúból a legtöbb embernek elege volt. De azért a szegények a vörösökhöz, a kiváltságosak a fehérekhez húztak. 1919-ben, miután az antant leverte a Tanácsköztársaságot, előbújtak Horthy libatollas (mert darutoll meg nem jutott mindenkinek) nemzeti pribékjei, a fehérterrorista tisztikülönítményesek. Közülük sokan nagyapám és testvére ezredének voltak névszerinti tisztjei. Tolnában, Baranyában a volt tisztségviselőknél, és zsidókon bemutatták tudományukat a válogatott kínzásokban és a gyilkolásban. Nos így jártak – volna – a nádasdi földijeim is, akiket bizony forradalmi, és „vörös” múltjuk miatt elfogtak, és bezártak. Aznap már nem tudtak foglalkozni velük, mert ki tudja, talán elveszett a libatoll, vagy – mint életmódjukról hírlík – alkalom adódott egy jó kis úri mulatozásra. Őrt azonban állítottak őrzésükre. Csakhogy az falubeli volt. Hát el is tűntek sebesen az alig fél kilométernyire levő ideiglenes szerb határon át, a mecskei rokonokhoz. Nagyanyámék mesélték, hogy ez a szerb határ jó kis csencselő, csempésző hely volt akkoriban. Mi mindenre nem volt jó a szerb korridor?

(Folytatjuk!)

Peter Tarnai, aki a német testvéregyesületünk (az AKdFF) tagja és pl. a Környe-Kecskéd könyv társszerzőjeként ismert a neve számunkra, jelenleg Bonyhád római katolikus anyakönyveinek feldolgozását végzi. A feldolgozandó anyag mennyisége miatt segítőtársa(ka)t keres, pl. a nevek, dátumok ellenőrzésére. Kérjük, hogy akit érdekel a közös munka, jelentkezzen Tarnai úrnál: taugner@web.de

Keresések:

III/11/1.

Keresem **Michael Rill** születési helyét és idejét. Meghalt 1826. február 9. a Baranya megyei *Bánban* (később *Baranyabán*, ma *Popovac*). Halotti anyakönyve alapján becsült születési ideje 1751. 1785 körüli (második?) házasságát szintén Bánban kötötte **Dorothea Schwab** hajadonnal.

Választ a wegyor@citromail.hu e-mail címre vagy Wéber György 7632 Pécs, Gyöngyös u.5. postai címre kérek.

III/11/2.

Keresem **Johann Emling** és **Barbara Pepl** házaspár származási adatait. A férj meghalt 1825. jún.23. *Bán*, halotti anyakönyve szerint született Kb. 1754-ben. A feleség meghalt 1843. augusztus.28. *Bán*, halotti anyakönyve szerint született 1768 körül. Kilenc gyermekük szintén a Baranya megyei *Bánban* (később *Baranyabán*, ma *Popovac*) született és halt meg. Valószínűleg közvetlenül a Birodalomból települt, vagy belső migrációval érkezett *Bánba*.

Választ a wegyor@citromail.hu e-mail címre vagy Wéber György 7632 Pécs, Gyöngyös u.5. postai címre kérek.

III/11/3

Keresem **Melchner** (később Márai) Bernáth nagyapám rokonait szerte a világban... Amit tudok: Erdélyből/Szamoslukácsi - Szatmármegye/ származik 1891-ben született és a szülei: Hert Anna és Melchner Emil. Továbbá Knitzner Márta nagymamám rokonságát is keresném, róla csak annyi tudok, hogy 1919 januárjában Brnoban megszületett az édesapám, akit az anyja halála miatt talán a rokonok Erdélyben neveltek fel.

Választ a következő email címre kérek: Kőhegyiné Melchner Anikó:
kohegyi.aniko@t-online.hu

Újabb örömteli anyakönyvi eseményről számolhatunk be:

Wachtler Géza tagtársunk 2007. október 20-án Balmazújvárosban örök hűséget esküdött Kunkli Editnek. Gratulálunk az ifjú párnak és sok boldogságot kívánunk a közös élethez!

**Amrein Ferenc – Amrein Ilona – Kraszné Auth Szilvia:
A Baranya megyei katolikus települések, Mecseknádasd és Óbánya
családkönyve 1721-2007**

A könyv az egyesület eddigi legnagyobb vállalkozása. Két kötetben több mint **7600** család került feldolgozásra, közel 800 településre utaló adatokkal.

A ma is csaknem színnémet Mecseknádasd a Schwäbische Türkei egyik legjelentősebb német faluja, hiszen korai telepítésű lévén, sok más helységbe is innen telepedtek át, így a könyv nagy segítségül szolgál a családfakutatóknak

MEGJELENIK 2007 VÉGÉN- 2008 LEGELEJÉN!

Érdeklődni és megrendelni a szerzőknél lehet:

Amrein Ilona: amrein.ilona@freemal.hu 06 30 999 25 11

Auth Szilvia: authszilvi@freemail.hu 06 30 425 85 83